C/2025/4200

20.8.2025

Uznesenie Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Príspevok k pracovnému programu Európskej komisie na rok 2026

(C/2025/4200)

Spravodajcovia: **Christa SCHWENG (sk. I)**
María del Carmen BARRERA CHAMORRO (sk. II)
Krzysztof Stanislaw BALON (sk. III)

Poradcovia	Jukka AHTELA (za spravodajkyňu skupiny I) Ioannis GRIGORIADIS (za spravodajkyňu skupiny II) Piotr SADOWSKI (za spravodajcu skupiny III)
Právny základ	článok 52 ods. 4 rokovacieho poriadku
Prijaté na plenárnom zasadnutí	19. 6. 2025
Plenárne zasadnutie č.	597
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	156/4/8

1. Úvod

1.1. Týmto uznesením EHSV, inštitucionálny hlas európskej organizovanej občianskej spoločnosti, prispieva k formovaniu pracovného programu Európskej komisie na rok 2026. EÚ musí klásť dôraz na demokraciu, ľudské práva, udržateľnosť, rovnosť a sociálnu spravodlivosť. Sociálni partneri, občianska spoločnosť a dobrovoľnícky sektor sú rozhodujúcou infraštruktúrou pre odolnosť spoločnosti a musia byť uznávaní, chránení a zmysluplne zapojení do predvídania, pripravenosti a obnovy v prípade všetkých kríz.

1.2. Aby si EÚ udržala svoje vedúce postavenie v rýchlo sa meniacom svete, musí zaujať nový prístup ku konkurencieschopnosti, ktorý bude integrovať priemyselnú politiku, klimatické ambície a geopolitickú stratégiu. To si vyžaduje veľký dôraz na investície, podporu inovácií a propagovanie sociálnej súdržnosti, pričom je potrebné zabezpečiť, aby bol hospodársky rast udržateľný, sociálny, inkluzívny a odolný. Konkurencieschopnosť a hospodársky rast musia ísť ruka v ruke so sociálnym začlenením.

1.3. Odolná priemyselná politika musí uprednostňovať inovácie, zelenú a digitálnu transformáciu a Úniu zručností a zároveň podporovať celoživotné vzdelávanie a kvalitné pracovné miesta. Sociálne a solidárne hospodárstvo sa musí podporovať ako hnacia sila spravodlivosti a súdržnosti. Keďže obranná pripravenosť sa v novom bezpečnostnom prostredí stala kľúčovou, musí sa stať spoločnou prioritou, a zároveň zostať zakotvená v právach, transparentnosti a právnom štáte.

1.4. V kontexte nového geopolitického poriadku, v ktorom sa výzvy a krízy stávajú normou, čím sa podkopáva a ohrozuje Európa, jej hodnoty a občania, EHSV vyzýva EÚ, aby sa zamerala na občiansku, spoločenskú a vojenskú pripravenosť, a zdôrazňuje potrebu sociálnej súdržnosti a kultúry odolnosti na všetkých úrovniach spoločnosti.

1.5. Viaceré krízy ovplyvnili kvalitu života mnohých Európanov. Musíme znovu získať dôveru vo fungovanie našich spoločností založených na európskych hodnotách, v naše hospodárstva a v miesto Európy vo svete tým, že Európanom umožníme držať krok s rýchlym spoločenským vývojom a zabezpečíme, aby sa na nikoho nezabudlo. Kľúčom ku konkurencieschopnosti a prosperite Európy bude prístup k vzdelávaniu a odbornej príprave s cieľom nadobudnúť zručnosti potrebné na neustále sa meniacich trhoch práce.

1.6. Investície do výskumu, vývoja, zručností a strategických odvetví musia byť jadrom tejto priemyselnej politiky, aby sa zabezpečila odolnosť priemyslu a dlhodobý hospodársky rast, ako aj kvalitné pracovné miesta. Zameraním na technológie, ako je umelá inteligencia zameraná na človeka a energia z obnoviteľných zdrojov, si EÚ môže udržať konkurenčnú výhodu v odvetviach s vysokou pridanou hodnotou.

1.7. Zachovanie konkurencieschopného sociálneho modelu Európy si vyžaduje dobre definované investície do verejných služieb, sociálnej ochrany a ambicióznej stratégie boja proti chudobe. EHSV zdôrazňuje vzájomnú závislosť medzi potravinami, vodou, prírodou a klímou a vyzýva na vytvorenie stratégie odolnosti vodných zdrojov založenej na právach ako hlavného piliera európskej modrej dohody.

1.8. V celosvetovom meradle musí EÚ zohrávať vedúcu úlohu mierotvorcu a spolupracovať s novými partnermi. Na domácej pôde znamená spoločné úsilie investovať do občianskeho a sociálneho dialógu, demokratickej účasti a budúcich generácií.

2. **Nový plán pre udržateľnú prosperitu a konkurencieschopnosť Európy**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

Priemyselná politika

2.1. prehĺbiť odklon vnútorného trhu od roztrieštených národných priemyselných politík smerom k ambicióznejšiemu a koordinovanejšiemu európskemu prístupu, ktorý zosúladí regulačné, daňové a obchodné politiky s cieľom zvýšiť globálnu konkurencieschopnosť a kvalitu pracovných miest;

2.2. navrhnúť plány zavádzania nových technológií; zmenšiť technologické riziko prostredníctvom pilotných projektov a spoločných podnikov; prijať zásady obehového hospodárstva s cieľom zmenšiť závislosť od vonkajších zdrojov; zefektívniť finančnú podporu, a to aj prostredníctvom pripravovaného Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť;

2.3. vykonávať prierezovú priemyselnú politiku EÚ v oblasti vody, ktorú možno prispôsobiť rôznym odvetviam a doplniť ňou Dohodu o čistom priemysle. V tomto zmysle by EÚ mala zvážiť preskúmanie potenciálu sodíkovo-iónových batérií, ktoré by mohli súčasne zvýšiť elektrifikáciu a odolnosť vodných zdrojov;

Konkurencieschopnosť

2.4. pokračovať v programe zjednodušovania, a tým prispieť ku konkurencieschopnosti európskych podnikov. Osobitná pozornosť by sa mala venovať podnikom so strategickým postavením na trhu. Zjednodušenie právnych predpisov síce môže zvýšiť efektívnosť a produktivitu a uľahčiť využitie potenciálu jednotného trhu, nemalo by však viesť k oslabeniu základných sociálnych, environmentálnych a pracovných noriem, pretože tieto prvky predstavujú vyvážený prístup, ktorý podporuje podniky, chráni pracovníkov a slúži širším záujmom spoločnosti;

2.5. Hoci je konkurencieschopnosť kľúčovým strategickým cieľom dlhodobej prosperity EÚ, je veľmi dôležité, aby nestratila svoj sociálny rozmer. Konkurencieschopnosť a produktivita majú zásadný význam pre kvalitné pracovné miesta, dobré pracovné podmienky, sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie. Účasť pracovníkov na riadení podnikov môže zvýšiť produktivitu a podporiť odolnosť.

2.6. prispôsobiť pravidlá hospodárskej súťaže tak, aby sa efektívnosť trhu vyvážila odolnosťou a inováciami, hospodárskym rastom, konkurencieschopnosťou priemyslu a presadzovaním modelu sociálneho trhového hospodárstva EÚ;

2.7. zabezpečiť, aby pravidlá EÚ v oblasti hospodárskej súťaže umožňovali investície do zelenej a digitálnej transformácie a podporovali služby všeobecného záujmu a zároveň pôsobili proti koncentrácii trhu a zneužívaniu dominantného postavenia s cieľom chrániť podniky, pracovníkov, spotrebiteľov a najzraniteľnejšie osoby;

Zelená transformácia a dekarbonizácia

2.8. usilovať sa o strategickú autonómiu v kritických priemyselných odvetviach, ako je zdravotníctvo, chemický a farmaceutický priemysel, a vypracovať integrovaný plán pokrývajúci celé ich dodávateľské reťazce;

2.9. zamerať sa na politické opatrenia, ktoré by preniesli nákladové výhody čistej elektrickej energie na energeticky náročné odvetvia;

2.10. zabezpečiť, aby bol pri príprave Aktu o obehovom hospodárstve vypočutý hlas občianskej spoločnosti prostredníctvom jej úlohy v Európskej platforme pre obehové hospodárstvo (ECESP);

2.11. reformovať trh s elektrickou energiou tak, aby spĺňal nielen cieľ klimatickej neutrality najneskôr do roku 2050, ale aj cieľ bezpečnosti dodávok a stabilných, dostupných cien, pričom osobitnú pozornosť treba venovať prístupu k energii pre ľudí v zraniteľných situáciách;

2.12. zabezpečiť, aby jednotný trh podporoval sociálnu a hospodársku súdržnosť smerom nahor a zároveň sa na ňom dodržiavali environmentálne normy v zmysle cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja;

Výskum, technológie a inovácie

2.13. ponúknuť výskumným pracovníkom v rámci Európskeho výskumného priestoru (EVP) jednotný režim, zabezpečiť dôstojné pracovné podmienky a kariérne príležitosti v systéme výskumu a inovácií, najmä pre mladých výskumných pracovníkov, a ponúknuť výskumným pracovníkom z tretích krajín možnosť pracovať a voľne sa pohybovať v rámci EÚ;

2.14. zakotviť politiku konkurencieschopnosti v dlhodobých investíciách a inováciách, podporovať udržateľnú priemyselnú transformáciu a zelenú a digitálnu transformáciu;

2.15. zabezpečiť, aby digitalizácia a umelá inteligencia boli zamerané na človeka a neviedli k neistému zamestnávaniu, aby algoritmické systémy používané v procesoch zamestnávania a v pracovnoprávnych vzťahoch boli transparentné, spravodlivé a aby sa o nich diskutovalo v rámci sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania a aby sa pri vykonávaní právnych predpisov v oblasti umelej inteligencie účinne uplatňovala zásada „kontrola človekom“;

2.16. investovať do rekvalifikácie a celoživotného vzdelávania, ktoré sú rozhodujúce na zabezpečenie prístupu pracovníkov k pracovným miestam vytvoreným technologickými zmenami;

2.17. podporovať účasť sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti na tvorbe výskumných programov EÚ;

Hospodárska politika a súdržnosť

2.18. zabezpečiť makroekonomickú a finančnú stabilitu prostredníctvom dôveryhodného strednodobého fiškálneho rámca s cieľom zabezpečiť hospodársku a systémovú odolnosť;

2.19. zriadiť investičný fond EÚ, ktorého cieľom bude poskytovať finančné zdroje na investičné projekty, ktoré sú v strategickom európskom záujme a budú financované kombináciou zdrojov vrátane príspevkov členských štátov a nových vlastných zdrojov;

2.20. odstrániť investičnú medzeru v porovnaní s USA a inými hlavnými konkurentmi, vytvoriť podmienky pre vznik rizikového kapitálu, najmä na podporu startupov a zvyšovanie veľkosti firiem a spoločností (*scale-up*);

2.21. zlepšiť rámcové podmienky pre súkromné investície na jednotnom trhu. Patrí sem implementácia hlavných prvkov únie kapitálových trhov, únie úspor a investícií a dobudovanie bankovej únie. Jedným z ústredných prvkov programu by mala byť podpora konvergencie dohľadu a posilnenie úlohy európskych orgánov dohľadu;

2.22. v rámci zjednodušenia daňových pravidiel podporiť nákladovo efektívne poskytovanie informácií a zlepšovanie využívania informácií a ich výmeny medzi daňovými orgánmi. Nemalo by to viesť k nespravodlivým zmenám daňových povinností ani k vytvoreniu možností daňových únikov alebo nekalej daňovej súťaže. Ku každému návrhu by sa malo vykonať posúdenie vplyvu, aby sa riadne vyhodnotili konkrétne dôsledky nových legislatívnych iniciatív pre daňovníkov a daňové orgány;

2.23. určiť najúčinnejšie riešenia pre ostrovy EÚ a predložiť komplexnú stratégiu pre ostrovy, ktorá bude riešiť otázku ostrovného charakteru;

2.24. aktívnejšie zapojiť občiansku spoločnosť do programu miest EÚ a zohľadniť otázku cenovo dostupného bývania a jeho prepojenie s politikou súdržnosti.

Sociálna politika

2.25. zabezpečiť, aby sa rovnaké zaobchádzanie a spravodlivá mobilita pracovníkov stali základom s účinným presadzovaním proti zneužívaniu;

2.26. vypracovať komplexný politický balík Európskej komisie v oblasti spravodlivej transformácie, ktorý bude zameraný na vplyv na pracovníkov a zabezpečí zahrnutie sociálneho dialógu. Ak sa na stimulovanie plánov transformácie podnikov použijú verejné prostriedky, mali by sa zohľadniť sociálne podmienky. Zaviesť programy zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie so zameraním na odvetvia najviac zasiahnuté dvojakou transformáciou, ako je cestovný ruch a doprava;

2.27. riadiť štrukturálne zmeny sociálne spravodlivým spôsobom prostredníctvom inkluzívnych rámcov riadenia, ktoré uprednostňujú účasť, sociálny a občiansky dialóg, ako aj kolektívne vyjednávanie;

2.28. vytvoriť stredisko na monitorovanie spravodlivej transformácie, ktoré by bolo zodpovedné za výskum a zber údajov a zapojilo organizovanú občiansku spoločnosť do všetkých fáz transformácie;

2.29. vypracovať iniciatívu o telepráci a práve na odpojenie.

3. **Nová éra európskej obrany a bezpečnosti**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

3.1. zaviesť spoločnú obrannú politiku a komplexnú európsku obranu, pretože strategická autonómia a obranná pripravenosť majú v novom bezpečnostnom prostredí zásadný význam. Zásadný význam má spoločné obstarávanie a investovanie do obranného priemyslu EÚ bez toho, aby sa neprimerane oslabili sociálne investície, pričom by sa mali zohľadniť sociálne podmienky vrátane tých, ktoré súvisia s kolektívnym vyjednávaním;

3.2. uskutočniť celoeurópsku verejnú komunikačnú kampaň s cieľom zvýšiť osvetu európskej verejnosti a podporu z jej strany, pokiaľ ide o potrebu chrániť mier, bezpečnosť, prosperitu a hodnoty Európy a zásadný príspevok európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne k nim. Podľa názoru EHSV dôvera verejnosti v obranyschopnosť EÚ závisí aj od vnímania toho, že bezpečnosť zahŕňa ochranu základných práv a prístup k základným službám;

3.3. posilniť diplomaciu v oblasti klímy a najmä vytvoriť sieť občianskej spoločnosti pre túto diplomaciu a posilniť domáce poradné skupiny;

3.4. riešiť problém migrácie spôsobenej zmenou klímy;

3.5. riešiť problém zmeny klímy ako globálnu bezpečnostnú hrozbu začlenením klimatickej bezpečnosti do obranných stratégií prostredníctvom infraštruktúry odolnej voči zmene klímy, udržateľného riadenia zdrojov a využívania nových technológií zabezpečením finančnej podpory na zmierňovanie zmeny klímy a prispôsobovanie sa jej;

3.6. zapojiť občiansku spoločnosť a súkromný sektor ako hlavných partnerov do presadzovania odolnosti voči zmene klímy a odolnosti vodných zdrojov.

3.7. zabezpečiť, aby všetky politiky EÚ vrátane priemyslu, energetiky, poľnohospodárstva a pripravenosti vo všeobecnosti vo všetkých odvetviach podporovali odolnosť vodných zdrojov a zosúladili energetickú a potravinovú bezpečnosť s klimatickými cieľmi;

4. **Podpora ľudí, posilňovanie našich spoločností a nášho sociálneho modelu**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

4.1. vykonávať stratégiu boja proti chudobe, ktorej cieľom je odstrániť extrémnu chudobu a riešiť problém chudoby v oblasti bývania, energie a mobility. Treba tiež výslovne uznať súvislosť medzi pretrvávajúcou chudobou a demokratickým vylúčením a zabezpečiť, aby sa ľudia, ktorí majú skúsenosti s chudobou, podieľali na spoluvytváraní politiky a občianskej účasti a aby nikto nebol zbavený prístupu k základným zdrojom energie;

4.2. nadviazať na akčný plán týkajúci sa piliera sociálnych práv vrátane účinného balíka politík na poskytovanie podpory pracovníkom v digitálnej a zelenej transformácii prostredníctvom predvídania a riadenia zmien, pričom hlavnými zásadami budú sociálny dialóg a kolektívne vyjednávanie;

4.3. skutočne zvládnuť krízu životných nákladov s cieľom podporiť mnohé ambície EÚ: zabezpečiť spravodlivú dvojakú transformáciu, zmenšiť nerovnosti v príležitostiach a výsledkoch a zabezpečiť spoločnú prosperitu pre všetkých ľudí v EÚ;

4.4. vypracovať stratégiu rodovej rovnosti po roku 2025 s cieľom odstrániť rodovo motivované násilie, odstrániť rodové rozdiely na trhu práce, dosiahnuť rovnakú účasť v rôznych odvetviach hospodárstva, odstrániť rodové rozdiely v mzdách a dôchodkoch aj v oblasti starostlivosti, dosiahnuť rodovú rovnováhu v rozhodovaní a politike a posúdiť doterajší pokrok;

4.5. uznať kľúčovú úlohu dobre fungujúceho sociálneho a občianskeho dialógu na všetkých úrovniach pri tvorbe a realizácii politík trhu práce a sociálnych politík;

4.6. vypracovať a realizovať inkluzívny európsky program zručností, ktorý zohľadní plán pre kvalitné pracovné miesta a uprednostní digitálnu gramotnosť, kritické myslenie a prierezové zručnosti nevyhnutné pre demokratickú angažovanosť, etické používanie technológií a informované rozhodovanie;

4.7. urýchlene prijať iniciatívu týkajúcu sa prenosnosti zručností s cieľom umožniť rýchlejšie a jednoduchšie vzájomné uznávanie zručností v EÚ;

4.8. riešiť demografické problémy v celej Európe s osobitným dôrazom na medzigeneračnú solidaritu a podporu reforiem v členských štátoch;

4.9. presadzovať sociálny dialóg o zavádzaní systémov umelej inteligencie a zdôrazňovať, že každá iniciatíva, ktorou sa upravujú existujúce právne predpisy, by mala zohľadňovať ochranu práv pracovníkov a zabezpečiť, aby ľudia mali naďalej kontrolu nad všetkými interakciami medzi ľuďmi a strojmi;

4.10. v plnej miere uplatňovať záruku pre mladých ľudí a iniciatívu ALMA, ako aj posúdiť Európsku záruku pre deti;

4.11. uprednostniť model „bývanie ako prvé“ s cieľom bojovať proti bezdomovectvu medzi pracujúcimi a zraniteľnými skupinami;

4.12. zaviesť európsku záruku starostlivosti vrátane starostlivosti o deti s cieľom zabezpečiť cenovo dostupné, prístupné a kvalitné služby zdravotnej starostlivosti a opatrovateľstva pre ľudí v EÚ a kvalitnú opatrovateľskú prácu pre pracovníkov v tomto sektore, aby sa odstránili rodové rozdiely v neplatených povinnostiach starostlivosti a pomohlo ženám zostať na trhu práce a mať prístup k spoľahlivej záchrannej sieti.

5. **Udržanie našej kvality života: potravinová bezpečnosť, voda a príroda**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

5.1. zamerať sa na stimuly a spravodlivé a účinné plnenie medzinárodných záväzkov EÚ v oblasti biodiverzity pred nasledujúcou konferenciou zmluvných strán Dohovoru o biodiverzite (COP 17), napríklad preskúmaním kreditov v oblasti biodiverzity a zabezpečením toho, aby všetky nové finančné nástroje boli sociálne a environmentálne udržateľné;

5.2. zabezpečiť spravodlivejšie rozdelenie potravinového reťazca, väčšiu obchodnú reciprocitu, opatrenia proti špekuláciám, zapojenie mládeže a povinnú udržateľnosť vo verejnom obstarávaní;

5.3. zabezpečiť, aby všetky politiky EÚ vrátane priemyslu, energetiky, poľnohospodárstva a pripravenosti vo všeobecnosti vo všetkých odvetviach podporovali odolnosť vodných zdrojov, pretože ide o sociálny faktor, ktorý vyrovnáva rozdiely: nedostatočný prístup k čistej vode upevňuje nerovnosť, vylúčenie a environmentálnu nespravodlivosť, najmä v marginalizovaných a klimaticky postihnutých komunitách;

5.4. podporovať programy opätovného zalesňovania v celej Európe;

5.5. začleniť európsku stratégiu odolnosti vodných zdrojov, založenú na zásade ľudského práva na vodu, do vykonávania stratégie Únie v oblasti pripravenosti.

6. **Ochrana našej demokracie, presadzovanie našich hodnôt**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

6.1. uznať organizovanú občiansku spoločnosť a sociálnych partnerov za piliere demokracie a hlavné subjekty pri presadzovaní európskych hodnôt ľudských práv, solidarity a právneho štátu;

6.2. prijať stratégiu občianskej spoločnosti s jasným akčným plánom, ako aj vykonávacie opatrenia;

6.3. posilniť demokraciu na pracovisku prostredníctvom sociálneho dialógu, kolektívneho vyjednávania a úplného uplatňovania práv pracovníkov na informácie, konzultácie a zastupovanie. Inštitúcie EÚ by mali poskytovať príslušnú podporu sociálnemu dialógu a kolektívnemu vyjednávaniu na všetkých úrovniach s cieľom ďalej rozvíjať kapacity sociálnych partnerov a prijímať príslušné vykonávacie opatrenia vrátane finančných opatrení s cieľom zvýšiť rozsah kolektívneho vyjednávania, najmä v krajinách a regiónoch, kde jeho potenciál zostáva nevyužitý;

6.4. posilniť postavenie mladých ľudí ako hnacej sily udržateľnejšej budúcnosti EÚ vytvorením priestoru pre ich štruktúrovanú účasť;

6.5. pokračovať v celkovom úsilí v boji proti dezinformáciám a mylným informáciám, ktoré môžu mať škodlivé dôsledky pre naše demokracie a našu bezpečnosť, a to úplným vykonávaním akčného plánu proti dezinformáciám; vypracovať plán, ktorý zabezpečí kvalitu miestnych a regionálnych informácií, poskytovať primerané zdroje Európskej službe pre vonkajšiu činnosť na boj proti zahraničným informačným manipuláciám a zasahovaniu a na ich kontrolu, pričom sa zabezpečí nezávislosť a slobodná kapacita občianskej spoločnosti a ochrana slobody prejavu.

7. **Globálna Európa: využitie našej sily a partnerstiev**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

7.1. spoločnú obrannú politiku EÚ idúcu ruka v ruke so skutočnou plnohodnotnou spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou, ktorá bude presahovať rámec súčasnej politiky.

7.2. väčšiu strategickú autonómiu vyžadujúcu; koordinovaný prístup, ktorý prepojí obranu EÚ so zahraničnou politikou EÚ, obchodnou a priemyselnou politikou, výskumom a inováciami, plnou interoperabilitou medzi členskými štátmi a spoločným alebo koordinovaným obstarávaním v oblasti obrany spolu s jednotným trhom s výrobkami a službami v oblasti obrany;

7.3. väčšiu odolnosť obchodných dohôd diverzifikáciou dovozu a vytváranie trhových príležitostí pre európske spoločnosti. Tým by sa zlepšila bezpečnosť a zmiernili geopolitické riziká a zároveň by sa podporilo presadzovanie sociálnych a environmentálnych noriem, čím by sa zabezpečili rovnaké podmienky pre spravodlivú hospodársku súťaž na celosvetovej úrovni;

7.4. podporovať mier, bezpečnosť a obranu, globálnu spravodlivosť a globálny pokrok ochranou multilaterálneho systému a aktívnym zapojením do neho;

7.5. vytvoriť stratégiu na zlepšenie zapojenia mládeže do sociálneho a občianskeho dialógu v susedstve EÚ vrátane Ukrajiny, Moldavska, krajín západného Balkánu, Gruzínska, Arménska a regiónu Euromed.

8. **Spoločné plnenie cieľov a príprava Únie na budúcnosť**

EHSV navrhuje/žiada nasledovné:

8.1. pokračovať v procese rozširovania smerom k mieru, prosperite a demokracii a zároveň vytvárať dlhodobú stabilitu na našom kontinente za účasti sociálnych a občianskych aktérov. Do tohto procesu by sa mala výrazne zapojiť Ukrajina, ktorej demokratická odolnosť v podmienkach agresie je príkladom obrany európskych hodnôt, spolu s Moldavskom a krajinami západného Balkánu;

8.2. presadzovať silnú investičnú politiku zameranú na najvyspelejšie technologické odvetvia, na vytvorenie európskeho energetického trhu, ktorý výrazne zníži ceny energií, a na vykonávanie spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie;

8.3. zriadiť Európsky fond pre strategické investície zameraný na financovanie európskych prioritných projektov. Okrem toho by sa vo viacročnom finančnom rámci na roky 2028 – 2034 mali výrazne zvýšiť zdroje vyčlenené na investičné priority, pričom by sa mala zohľadniť prísna sociálna podmienenosť;

8.4. vykonať pragmatické posúdenie s cieľom zabezpečiť plnú účinnosť Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF);

8.5. dostatočné financovanie Európskej obrannej únie, ktoré by zahŕňalo dostatočné finančné krytie na dosiahnutie cieľa investovať 80 % európskych rozpočtov na obranné akvizície v Európe do roku 2040, a nové finančné nástroje na posilnenie technologických kapacít;

8.6. investície do obrany sprevádzané spoľahlivými mechanizmami dohľadu a transparentným podávaním správ, čím sa zabezpečí zodpovednosť a zároveň ochránia legitímne bezpečnostné záujmy. Sociálni partneri a občianska spoločnosť by mali byť zapojení do monitorovania sociálno-ekonomických vplyvov investícií do obrany;

8.7. inovatívne procesy občianskeho dialógu, ktoré budú v súlade so záujmami a spôsobmi zapojenia mladých ľudí. Európsky dialóg s mládežou a mládežnícky test EÚ sú významnými príkladmi nástrojov participatívnej prípravy politických opatrení, ktorými sú zástupcovia mládeže zapájaní do konzultácií, posudzovania a zmierňovania vplyvu, čo podporuje uplatňovanie hľadiska mládeže na inštitucionálnej úrovni.

V Bruseli 19. júna 2025

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Oliver RÖPKE